

Meri on, meri jääb – mistõttu mereharidus vajab nüüdisaegset lähenemist!

Eesti suund on olla mereriik, mistõttu peame pakkuma süsteemselt kavandatud mereharidust ning pöörama tähelepanu tehnoloogia- ja keskkonnaalaste oskuste õpetamisele.

Merendus on suuresti **rahvusvahelise** tööturuga majandusvaldkond. Meremeeste registri andmetel oli Eestis 2023. aastal u 5560 meremeest.

Meretranspordile prognoositakse maailmas kasvu, mistõttu **vajadus tööjõu järele suureneb** ning aastaks 2032 kasvab hõive u 5900 meremeheni. Tööandjad tunnetavad, et eriti suur puudus on laevamehaanikutest ja laevaelektrikutest.

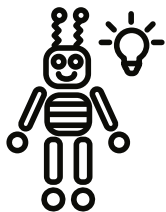
Digitaliseerimine ja automatiseerimine on juba muutnud laevade toimimist, tänapäevasel laeval on mitu tuhat andurit, mis toovad info reaajas kaptenisilda ja masinaruumi. Laevade muutumine järjest elektrilisemaks ja elektrooniliste süsteemide rikkamaks kasvatab vajadust asjaomase kompetentsiga meremeeste järele.

Koolituspakkumisest piisaval arvul uusi meremehi tulemas ei ole. Merehariduse karjäärivalikut takistavad muu hulgas järgmised tegurid:

- merenduse erialade väljaõpe on pikk, suuresti ette kirjutatud rahvusvahelise merendusorganisatsiooni (STCW) konventsiooniga;
- väheatraktiivne noortele – vähe paindlikkust tööajal/-kohas, kehv internet merel;
- mereharidus ei ole Eestis süsteemselt kavandatud ja õppuritel on keeruline mõista võimalikke karjääri- ja õpiteid.

Uus STCW koodeks hakkab kehtima 2026. aastal. Merehariduse uus kontseptsioon valmib 2024. aasta lõpuks.

Merenduses kasvab nõudlus uute oskuste järele.

Tehnoloogia areng nõuab meremeestelt uusi oskusi:

- elektroonilise andmevahetuse, laotehnoloogiliste ja reisijate rakendusprogrammide kasutamist;
- teadmisi GIS-tarkvaradest ja nende rakendamisest;
- sensortehnoloogia (nt masinnägemine, positsioneerimine, asjade internet) ja täiturmehhanismide kasutamist;
- küberturvalisuse teadlikkuse tõstmist ja oskuste arendamist merevaldkonna küberrünnakute tuvastamiseks, juhtimiseks, kaitsmiseks ja nendest hoidumiseks.

Kasvab vajadus teadvustada meresõidu **keskkonnamõjusid**, mistõttu meremehed vajavad teadmisi ja oskusi:

- keskkonnohutuse jälgimiseks ja reostuse vältimiseks;
- heitmete piirangute järgimiseks ja keskkonnahoidlike tehnoloogiate kasutamiseks;
- uute kütuste efektiivseks ja ohutuks kasutamiseks.

Merepäästeoskused on ka praegu tähtis osa väljaõppest, kuid nende olulisus võib kasvada, sest kliimamuutused suurendavad looduskatastroofide riski (tormid, tsunamid).

Vaid
madrustest
on naised!

3%

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

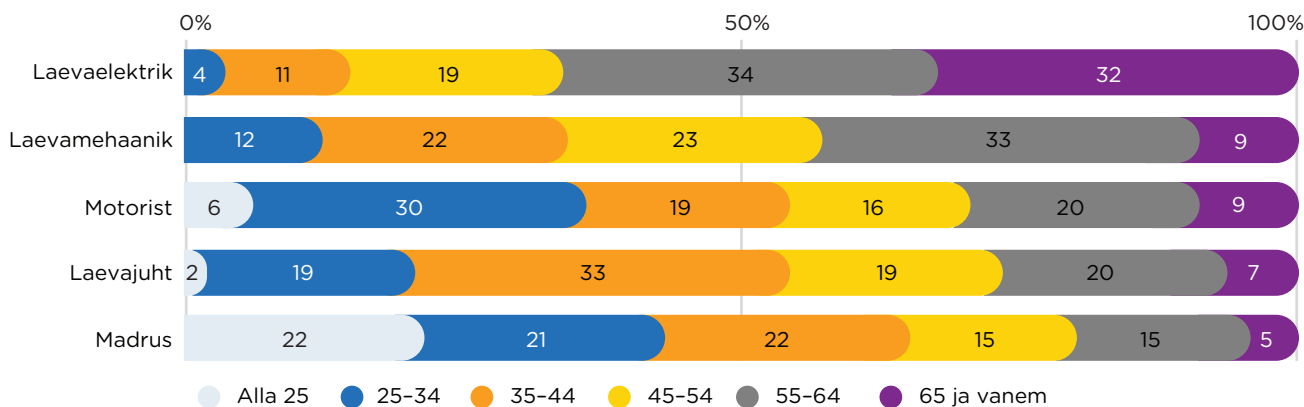
Põhikutsealade hõive prognoos ning hinnang tööjõuvajaduse ja pakkumise tasakaalule

	HÕIVATUD 2022		PROGNOOS 2032	VAJADUS VS. PAKKUMINE
Laevajuht	1380	↗	1500	PUUDU
Laevamehaanik	1190	↑	1400	TURUTÕRGE
Madrus	2325	→	2300	TURUTÕRGE
Motorist	610	→	600	PUUDU
Laevaelektrik	50	↑↑↑	80	PUUDU

↑↑↑ - intensiivne kasv (10 aasta jooksul kuni 70%)
 ↑ - keskmine kasv (10 aasta jooksul kuni 20%)

↗ - väike kasv (10 aasta jooksul kuni 10%)
 → - püsib stabiilsena (10 aasta jooksul ±5%)

Meretranspordis hõivatud vanuserühma järgi (%) 2023. aastal

Allikas: meremeeste register

Valdkond vajab uut tööjõudu pensionile siirdujate asendamiseks.

Kõige eakamad on reakoosseisus olevad laevaelektrikud, kellest pensioneerub tõenäoliselt u 60% 10 aasta jooksul. Laevaelektrikuks soovijate ja lõpetajate arv on väga tagasihoidlik, alates õppeaastast 2015/2016 on õppe lõpetanud vaid 15 inimest.

Teistest eakamad on ka laevamehaanikud, kelle puhul on probleem väike lõpetajate arv ja suur katkestajate hulk. Katkestamine on murekoht ka laevajuhtide erialadel.

Laevajuhtimise ja laevamehaaniku eriala õppe lõpetanud ja katkestanud, 2015-2022

Eriala	2015-2022		Eriala	2015-2022	
	Lõpetanud	Katkestanud		Lõpetanud	Katkestanud
Mereakadeemia	189	218	Mereakadeemia	156	134
Merekool	88	186	Merekool	29	105

Allikas: Eesti hariduse infosüsteem